

Część I: Aspekty formalno - prawne w organizacjach pozarządowych

Organizacje pozarządowe

1) Co to jest organizacja pozarządowa?

Organizacje pozarządowe to wszelkie podmioty, które nie są organami bądź jednostkami zależnymi od administracji publicznej (rządowej i samorządowej). Działalność organizacji nie jest nastawiona na zysk. Czasami o organizacjach pozarządowych mówi się "trzeci sektor" lub w skrócie "NGO".

W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.03.96.873) można odnaleźć definicję organizacji pozarządowych. Według tej ustawy "organizacjami pozarządowymi są:

1. niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi;
2. niedziałające w celu osiągnięcia zysku – osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4." (art. 3 ust 2).

2) Które podmioty nie są organizacjami pozarządowymi?

- organy władzy, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;
- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- jednostki budżetowe;
- samorządowe zakłady budżetowe;
- agencje wykonawcze;
- instytucje gospodarki budżetowej;
- państwowe fundusze celowe;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
- uczelnie publiczne;
- Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
- państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe;
- inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone opierając się na

odrębnych ustawach w celu realizowania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, jednostek badawczo-rozwojowych, banków i spółek prawa handlowego.

(art. 9 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dz.U.09.157.1240).

3) Akty prawne dotyczące działalności organizacji pozarządowych:

- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

4) Co to jest stowarzyszenie?

Stowarzyszenie to dobrowolne zrzeszenie ludzi w formie organizacji w celu osiągnięcia wspólnej idei. Innymi słowy stowarzyszenie jest grupą osób (członków stowarzyszenia), którzy posiadają wspólne zainteresowania lub mają jednakowy cel.

Stowarzyszenia są organizacjami dobrowolnymi i trwałymi, ponieważ każdy ma możliwość założenia stowarzyszenia, może również przystąpić do już istniejącego albo w każdym momencie z niego wystąpić.

Cechą stowarzyszenia jest działalność niezarobkowa. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, lecz uzyskany dochód z niej powinien służyć wyłącznie osiągnięciu celów społecznych zawartych w statucie stowarzyszenia.

5) Co to jest fundacja?

Fundację kreują ludzie, którzy wspólnie pracują dla określonego dobra. O powołaniu fundacji decyduje zasadniczo jedna osoba zwana fundatorem lub kilka osób-fundatorami, którzy zamierzają osiągnąć ważny społecznie cel i wobec tego przekazują swój majątek.

Składnikami majątkowymi przeznaczonymi na realizację fundacji mogą być pieniądze, papiery wartościowe, ale również oddane fundacji na własność rzeczy ruchome i nieruchomości.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. 1984 Nr 21 poz. 97) w art. 1 definicja fundacji brzmi: "Fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami."

6) Różnice i podobieństwa między fundacjami a stowarzyszeniami

1. Różnice

Fundacja	Stowarzyszenie
Kto zakłada?	
Fundator/założyciel- jeden lub wielu	Min.7 osób w przypadku stowarzyszenia rejestrowanego w KRS, a w przypadku stowarzyszenia zwykłego-3 osoby
Członkowie	
Nie występuje pojęcie "członkostwa"	Składa się z członków
Kto decyduje?	
Zarząd, organ kontroli wewnętrznej (rada fundacji, rada nadzorcza, komisja rewizyjna)-nieobowiązkowa	Zarząd, walne zebranie członków
Składki?	
Nie	Tak
Kontrola	
Rada fundacji (nieobowiązkowa)	Komisja rewizyjna (obowiązkowa)
Majątek	
<ul style="list-style-type: none"> • Dowolna kwota (fundusz założycielski fundacji bez działalności gospodarczej) • Min. 1000 zł (fundusz założycielski fundacji z działalności gospodarczą)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 zł

2. Podobieństwa:

- ★ mogą przyjmować darowizny, dotacje,
  - ★ mogą ubiegać się o status OPP,
  - ★ mogą mieć wolontariuszy i zatrudniać pracowników,
  - ★ prowadzą księgowość,
- źródła finansowania:
- ★ administracja centralna i samorządowa (np.dotacje),
  - ★ organizacje grantodawcze,
  - ★ osoby fizyczne i prawne (np. darowizny, zbiórki publiczne),
  - ★ własna działalność zarobkowa (odpłatna działalność pożytku publicznego, działalność gospodarcza).

***W przypadku fundacji do źródeł finansowania nie zaliczają się składki członkowskie.

7) Różnice i podobieństwa między stowarzyszeniami rejestrowymi a stowarzyszeniami zwykłymi

1. Różnice

Stowarzyszenie rejestrowe	Stowarzyszenie zwykłe
Ile osób jest koniecznych do założenia?	
Minimum 7 osób	Minimum 3 osoby
Rejestracja	
Wpis do KRS (właściwy oddział)	Wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych (właściwe starostwo, w urzędzie)
Obowiązkowe władze	
1) walne zebranie 2) zarząd 3) organ nadzoru wewnętrznego (komisja rewizyjna)	Przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie lub zarząd *organ nadzoru wewnętrznego jest nieobowiązkowy
Prowadzenie działalności gospodarczej, działalności odpłatnej	
Tak	Nie
Oddziały terenowe	
Tak	Nie

2. Podobieństwa:

- ★ nadzór starosty,
- ★ obowiązkowa sprawozdawczość i księgowość,
- ★ możliwość zatrudnienia pracowników,
- ★ zbieranie składek członkowskich,
- ★ ubieganie się o dotacje, przyjmowanie darowizn, organizowanie zbiórek publicznych,
- ★ ubieganie się o status OPP (po spełnieniu warunków).,
- ★ zdolność sądowa (może pozywać i być pozywane).

8) Działania w sferze zadań publicznych

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariatu zakres działań w sferze zadań publicznych obejmuje:

- 1) pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;

1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

1 a a) tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej;

1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;

- 2) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalność charytatywną;
- 4) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 5a) działalność na rzecz integracji cudzoziemców;
- 6) ochronę i promocję zdrowia, w tym działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567);
- 7) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalność wspomagającą rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechniania i wdrażania nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) naukę, szkolnictwo wyższe, edukację, oświatę i wychowanie;
- 15) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 16) kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;
- 18) ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystykę i krajoznawstwo;
- 20) porządek i bezpieczeństwo publiczne;
- 21) obronność państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;

22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;

- 23) ratownictwo i ochronę ludności;
- 24) pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechnianie i ochronę praw konsumentów;
- 26) działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 27) promocję i organizację wolontariatu;
- 28) pomoc Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;

29a) działalność na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1569 i 1726);

30) promocję Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;

31) działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;

32) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;

32a) rewitalizacji;

33) działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–32a

Kluby sportowe

1) Reklamy w klubach sportowych a działalność gospodarcza

Pieniądze i produkty otrzymane przez stowarzyszenie sportowe (niezależnie od tego czy stowarzyszenie zostało zarejestrowane w ewidencji starosty czy w KRS) czy uczniowski klub sportowy w zamian za reklamowanie sponsora stanowią przychód z działalności gospodarczej.

Przychodów z tego tytułu nie można uznać za darowiznę. W kwestii reklamy sponsor w zamian za przekazanie ustalonej kwoty albo produktów otrzymuje jakąś usługę, np. promocję swojej marki.

Statut

1) Co to jest statut i co powinien zawierać?

Statut jest wewnętrznym dokumentem stowarzyszenia, który zawiera zbiór informacji o danej organizacji. Statut wraz z ustawą-Prawo o stowarzyszeniach pełni rolę bazy do podjęcia działań przez stowarzyszenie.

W statucie muszą się znaleźć następujące informacje o stowarzyszeniu:

- nazwa stowarzyszenia, która różni się od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji,
- siedziba wraz z terenem działania,
- cele i sposoby ich realizacji,
- informacje o członkach stowarzyszenia (m.in. sposób bycia i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa, prawa i obowiązki członka),
- informacje o władzach (m.in. rodzaje, sposób ich wyboru, uzupełniania składu, kompetencje, tryb pracy),
- informacja o wynagrodzeniu członków zarządu za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją (jeśli stowarzyszenie przewiduje taką możliwość),
- sposób podejmowania decyzji, czyli warunki ważności uchwał,
- źródła majątku, czyli informacje o sposobie pozyskiwania środków i płacenia składek

- członkowskich,
- sposób reprezentowania stowarzyszenia, w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych,
  - zasady wprowadzania zmian w statucie,
  - sposób rozwiązywania stowarzyszenia,
  - oprócz w/w informacji statut może zawierać również inne regulacje, np. możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, czy opis oddziałów terenowych.

2) Jakie mogą być cele stowarzyszenia i dlaczego są one takie ważne?

Cele to istotne informacje o tym, co chce zrealizować stowarzyszenie i po co ono powstało. Działania, jakie będzie wykonywać organizacja, aby osiągnąć te cele, to sposoby realizacji postawionych przez nią celów statutowych. Sposoby podejmowane przez organizację muszą być w statucie konkretnie wymienione, np. prowadzenie szkoleń, czy zajęć plastycznych.

Celami stowarzyszenia może być niemal wszelka działalność, która jest zgodna z obowiązującym prawem. Cele powinny być szeroko określone, konkretne i zrozumiałe.

Sposób formułowania celów wpływa m.in. na możliwość otrzymania dotacji, skorzystania ze zwolnień podatkowych, przyjmowanie darowizn, itd.

Sprawozdanie finansowe organizacji pozarządowej

1) Obowiązek sprawozdawczy organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe są zobowiązane do przygotowania, popisania, zatwierdzenia i wysłania corocznego sprawozdania do właściwego organu. Sprawozdanie jest składane za rok obrotowy, najczęściej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku. Dodatkowo sprawozdanie powinno być podpisane przez cały zarząd i przyjęte poprzez uchwałę przez odpowiedni organ, który został do tego upoważniony, np. walne zebranie członków, radę fundacji. Sprawozdanie finansowe musi być sporządzone według zasad zawartych w ustawie o rachunkowości.

2) Z czego się składa sprawozdanie finansowe?

- z bilansu
- z rachunku zysków i strat
- z informacji uzupełniającej, na którą składa się: wprowadzenie do sprawozdania finansowego, informacja dodatkowa

3) Elektroniczna forma sprawozdania finansowego.

Sprawozdania finansowe muszą być sporządzone i podpisane elektronicznie od 1 października 2018 roku. Od 1 stycznia 2020 r. ta forma jest dokładnie określona.

Organizacje pozarządowe, które mają obowiązek sporządzenia sprawozdania, muszą to zrobić w tzw. strukturze logicznej.

4) Podpisy elektroniczne pod sprawozdaniem finansowym.

Sprawozdanie finansowe organizacji pozarządowej musi być sporządzone w formie elektronicznej (w strukturze logicznej) i zostać podpisane elektronicznie. Sprawozdania powinny być podpisane podpisem elektronicznym (zwykle płatnym) lub profilem zaufanym (ePUAP).

Sprawozdania muszą zostać podpisane przez wszystkich członków zarządu organizacji i osobę, która sporządzała sprawozdanie.

5) Do kiedy należy sporządzić sprawozdanie finansowe?

Obowiązek sprawozdania finansowego spoczywa na każdej organizacji według ustawy o rachunkowości. Sprawozdanie należy sporządzić do końca 3 miesiąca od dnia bilansowego (dnia zakończenia roku finansowego), czyli dla większości organizacji do 31 marca (w 2021 roku termin ten został przesunięty na 30 czerwca ze względu na pandemię Covid-19).

Jest to termin sporządzenia wraz z podpisaniem sprawozdania przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz kierujących organizacją, np. zarząd.

W tym terminie nie musimy go wysłać do żadnej instytucji (do 31 marca składamy tylko CIT-8 w urzędzie skarbowym, także z załącznikami CIT-8/O i CIT D).

6) Do kogo i kiedy przesyła się zatwierdzone sprawozdanie finansowe?

Organizacje pozarządowe nie prowadzące działalności gospodarczej (z wyjątkiem organizacji, która prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów) wysyła sprawozdanie:

- nie później niż do 10 lipca (w ciągu 10 dni od daty zaakceptowania sprawozdania finansowego)-w roku 2021 roku termin wysyłki wypada najpóźniej 10 października (a właściwie 11, gdyż 10 października to niedziela);
- do urzędu skarbowego-od 2020 r. sprawozdania wysyłamy do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej za pomocą narzędzia Ministerstwa Finansów-e-Sprawozdania Finansowe.

Sprawozdanie finansowe przekazujemy wraz z uchwałą organu zatwierdzającego sprawozdanie wraz z opinią audytora, jeśli była wymagana.

Zgodnie z przepisami nie trzeba wysłać uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego do KAS. Ale jednak zalecane jest przesłanie dokumentu potwierdzającego zatwierdzenie sprawozdania wraz z jego datą. Pozwala to na potwierdzenie, że złożenie sprawozdania nastąpiło zgodnie z określonymi przepisami - w czasie 10 dni od daty zatwierdzenia.

Organizacja pozarządowa prowadząca działalność gospodarczą (zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców) wysyła sprawozdanie:

- najpóźniej do 15 lipca (w ciągu 15 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego)-w 2021 roku termin wysyłki wypada najpóźniej 15 października;
- elektronicznie przez stronę <https://ekrs.ms.gov.pl> do Krajowego Rejestru Sądowego. Sprawozdanie wysyłane do KRS nie jest składane już do urzędu skarbowego.

Sprawozdanie finansowe przekazujemy wraz z uchwałą organu zatwierdzającego sprawozdanie wraz z opinią audytora, jeśli była wymagana.

Organizacja zarejestrowana w KRS posiadająca status organizacji pożytku publicznego, wysyła sprawozdanie:

- nie później niż do 15 lipca (natomiast organizacje, które mają inny rok obrotowy niż kalendarzowy do 30 listopada)-w 2021 roku termin wysyłki wypada najpóźniej 15 października;
- sprawozdanie OPP zamieszcza się w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego. Tą bazę nadzoruje Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności-Centrum Rozwoju Społecznego Obywatelskiego (NIW).

Sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem merytorycznym trafia do bazy sprawozdań OPP.

Uproszczona ewidencja przychodów i kosztów (UEPIK, uproszczona księgowość)

1) Kto może prowadzić UEPIK?

Według ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.o działalności pożytku publicznego i wolontariacie organizacje pozarządowe mogą prowadzić ewidencję przychodów i kosztów, wówczas gdy:

- działają w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1,
- nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego,
- osiągają przychody wyłącznie z:
  - a) działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej,
  - b) działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług,
  - c) tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
  - d) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach,
- w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów, o których mowa powyżej, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł – jeżeli decyzję w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów podejmie organ zatwierdzający w rozumieniu przepisów o rachunkowości” (art.10a ust.1).

2) Obowiązek zgłoszenia do urzędu skarbowego

Jeśli organizacja pozarządowa spełnia warunki wskazane w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie, ale również zdecydowała o prowadzeniu uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, to ma obowiązek poinformować o tym fakcie urząd skarbowy.

Na podstawie art.10a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie należy poinformować urząd skarbowy o podjętym wyborze prowadzenia "uproszczonej księgowości" w ciągu pierwszego miesiąca nowego roku podatkowego. W przypadku organizacji, których rok obrotowy zgadza się z rokiem kalendarzowym to wówczas termin zgłoszenia upływa z końcem stycznia (31.01.).

Natomiast w kwestii nowo powstałych organizacji, które chcą prowadzić uproszczoną ewidencję, muszą zgłosić swój wybór do urzędu skarbowego w ciągu 30 dni od daty rozpoczęcia działalności.

Status organizacji pożytku publicznego (OPP, 1%)

1) Co to jest status organizacji pożytku publicznego? Kto może go uzyskać?

Status OPP oznacza stan prawny organizacji (fundacji, stowarzyszenia, klubu sportowego itp.) która:

- spełnia wszystkie wymogi ustawy, aby zostać organizacją pożytku publicznego oraz
- uzyskała potwierdzenie tego faktu w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS).

Organizacja pozarządowa może ubiegać się o status organizacji pożytku publicznego (OPP) jeśli spełnia określone warunki.

O status OPP mogą ubiegać się:

- organizacje pozarządowe;
- osoby prawne i jednostki organizacyjne kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, jeśli ich cele statutowe dotyczą prowadzenia działalności pożytku publicznego np. archidiecezje, parafie, Caritas diecezji;
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami, które: nie prowadzą swoich działań w celu osiągnięcia zysku, rozdysponowują całość dochodu na realizację celów statutowych, nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Najważniejszym warunkiem do spełniania przez organizację pozarządową, która ubiega się o status organizacji pożytku publicznego, jest stwierdzenie czy dany podmiot odpowiada definicji organizacji pozarządowej, sformułowanej w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (art.3 ust.2).

2) Obowiązki organizacji pożytku publicznego

Z posiadaniem statusu OPP wiążą się dodatkowe obowiązki. To m.in. coroczny obowiązek sprawozdawczy, obowiązek informowania o dysponowaniu środkami z 1% i specjalne wymogi księgowe. Organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wydzielenia rachunkowo środków z 1%, w tym wysokości środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Wydzielenie w księgach rachunkowych ułatwi również wypełnienie sprawozdania merytorycznego, w którym podawane są także informacje o przychodach z 1%, jak i środkach wydanych w ramach 1% oraz o środkach pozostałych z lat ubiegłych. OPP nie może prowadzić uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

3) Co daje organizacji posiadanie statusu OPP? Jakie przywileje wiążą się z jego posiadaniem?

Z chwilą uzyskania statusu OPP, organizacji przysługują określone przywileje:

1. prawo do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
2. prawo do nieodpłatnego informowania przez radio i telewizję publiczną o działalności organizacji,
3. możliwość użytkowania nieruchomości należących do Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego na preferencyjnych warunkach,
4. zwolnienie:
  - dochodów organizacji z podatku dochodowego (w szerszym zakresie niż "zwykle" organizacje pozarządowe),
  - z podatku od nieruchomości w części działalności nieodpłatnej,
  - z opłat skarbowych w części działalności nieodpłatnej
  - z opłat sądowych
  - z podatku od czynności cywilnoprawnych.

4) Na co można wydać pieniądze pochodzące z 1%?

Pieniądze z 1% otrzymane przez OPP mogą być wydane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Informację, na co zostały spożytkowane środki z 1%, organizacja pożytku publicznego ma obowiązek umieścić w swoim sprawozdaniu merytorycznym, zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego. Jest to sprawozdanie jawne, powinno być opublikowane m.in. na stronie internetowej organizacji OPP.

Innymi słowy na to, co sama organizacja sobie określiła w statucie, a następnie we wniosku o nadanie statusu OPP.

5) Kto nadzoruje działalność OPP? Kto ma prawo je kontrolować?

Nadzór nad działalnością organizacji mających status organizacji pożytku publicznego (OPP) w zakresie korzystania przez nie z uprawnień wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego sprawuje Przewodniczący Komitetu Pożytku Publicznego. W związku z tym może on przeprowadzić kontrolę sam albo zlecić ją:

- wojewodzie
- Dyrektorowi Narodowego Instytutu Wolności

***Nadzór Przewodniczącego Komitetu nad OPP nie zastępuje istniejącego nadzoru i kontroli wykonywanych nad organizacjami przez inne kompetentne podmioty, m.in. ministra właściwego ze względu na charakter działalności (w przypadku fundacji) oraz starosty (w przypadku stowarzyszeń oraz fundacji).

6) Jakie są ogólne zasady kontroli organizacji pożytku publicznego (OPP)?

Podstawą prowadzenia działalności kontrolnej jest roczny plan kontroli. Poza tym planem możliwe jest skontrolowanie organizacji pożytku publicznego w przypadkach doraźnych związanych w szczególności z rozpatrywaniem skarg i wniosków, a także sprawdzaniem wypełniania zaleceń pokontrolnych.

Jeśli kontrola jest zaplanowana, to OPP zostanie na siedem dni przed jej rozpoczęciem powiadomiona na piśmie o jej terminie i przedmiocie. W przypadku kontroli doraźnych, które są wynikiem skarg lub wniosków, takiego powiadomienia nie będzie. Kontrolerzy są zobowiązani dokonywać kontroli w obecności członka zarządu lub przedstawiciela/pracownika kontrolowanej organizacji, a w razie ich nieobecności, w obecności świadka.

Darowizna

1) Co to jest darowizna?

Darowizną nazywamy pieniądze lub rzeczy, które należą do nas, ale przekazujemy je komuś innemu, nie chcąc nic w zamian.

Oficjalna definicja z kodeksu cywilnego (art.888) mówi, że darowizna to „forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku”.

Podstawowe cechy darowizny:

- mamy możliwość jej przekazania organizacji działającej na rzecz określonych w ustawie celów społecznych,
- przekazywana jest w roku podatkowym, z którego się rozliczamy,
- o kwotę darowizny pomniejszana jest podstawa do opodatkowania,
- obowiązek sprawozdania pozyskanych darowizn, wówczas gdy były one podstawą do odliczenia podatkowego u darczyńcy.

2) Kto może przekazać darowiznę?

Darowiznę mogą przekazać osoby fizyczne, jak i również osoby prawne (firmy, spółki itd.)

Zbiórka publiczna

1) Definicja zbiórki publicznej i miejsca publicznego

Według art. 1 ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych:

- a) zbiórką publiczną "jest zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze w miejscu publicznym na określony, zgodny z prawem cel pozostający w sferze zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) oraz na cele religijne,
- b) miejsca publiczne to miejsca ogólnodostępne, a w szczególności ulice, place, parki i cmentarze.

2) Czy zbiórki podlegają obowiązkowemu zgłoszeniu?

Zbiórki publiczne, które widnieją w definicji z ustawy powinny być zgłoszone do portalu zbiórek publicznych: zbiorki.gov.pl

3) Co nie jest zbiórką publiczną?

Zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze:

- a) na terenie kościołów, kaplic na cel religijny;
- b) w ramach zbiórek koleżeńskich przeprowadzonych np w pracy bądź w zamkniętym gronie;
- c) w szkole wśród młodzieży i nauczycieli;
- d) dokonywanie przelewów na konta bankowe fundacji i stowarzyszeń;
- e) w drodze loterii pieniężnych i fantowych.

4) Kto może przeprowadzić zbiórkę publiczną?

Zbiórkę może przeprowadzić:

- a) fundacja, stowarzyszenie, stowarzyszenie zwykłe;
- b) tzw. organizacje kościelne, wyznaniowe;
- c) komitet społeczny (min. 3 osoby).

Odpłatna działalność pożytku publicznego

1) Co to jest odpłatna działalność pożytku publicznego?

Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest:

- działalność prowadzona przez organizację pozarządową w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego określonej w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za które pobiera opłaty (wynagrodzenie) od beneficjentów (lub innego nabywcy - np. urzędu, firmy),
- sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, lub
  - b) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych,
- sprzedaż przedmiotów darowizny.

Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego (nieodpłatnej lub odpłatnej).

Działalność odpłatna pożytku publicznego nie generuje zysku. Pokrywa jedynie koszty, jakie zostały poniesione przez organizację w ramach przeprowadzonych działań, za które pobiera opłatę.

2) Zasady prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe:

- informacja o tym, że jest prowadzona działalność odpłatna i rodzaje tej działalności muszą być określone w statucie albo w innym akcie wewnętrznym (np. uchwale zarządu). Często przyjmuje się, że organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia) działające na podstawie statutu powinny informację o działalności odpłatnej umieścić w statucie. Dotyczy to zwłaszcza organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego (OPP), w tym przypadku nie ma żadnych wątpliwości że zapisy o rodzajach prowadzonej przez OPP działalności odpłatnej i nieodpłatnej powinny zostać umieszczone w statucie takiej organizacji;
- działalność odpłatna musi mieścić się w zadaniach pożytku publicznego;
- przychód z tej działalności jest przeznaczony wyłącznie na działalność pożytku publicznego;
- wynagrodzenie określonych pracowników, współpracowników przy niej zatrudnionych nie może przekraczać 3-krotności średniego miesięcznego wynagrodzenia;
- zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w księgowości należy oddzielić tę formę działalności w stopniu pozwalającym określenie przychodów, kosztów i wyników działalności odpłatnej;
- nie można prowadzić działalności odpłatnej i działalności gospodarczej z tego samego przedmiotu działalności;
- kupujący ma prawo zażądać rachunku bądź faktury potwierdzającego wpłatę;

- VAT nie jest powiązany i zależny od tego czy organizacja prowadzi działalność gospodarczą i odpłatną. VAT jest zależny od konkretnych sprzedawanych usług i towarów i ich kwalifikacji w ustawie o VAT, ale również od tego, czy organizacja korzysta ze zwolnienia VAT z uwagi na nie przekroczenie wysokości przychodów opodatkowanych.

3) Organizacja prowadząca działalność odpłatną może:

- ubiegać się o dotację na projekt, działalność statutową;
- zatrudniać pracowników;
- ubiegać się o status OPP;
- korzystać z pomocy wolontariuszy.

Działalność gospodarcza organizacji pozarządowych

1) Co to jest działalność gospodarcza NGO?

Działalność gospodarcza NGO jest jedną z form pozyskiwania środków na działania. Organizacje pozarządowe, które zarejestrują swoją działalność gospodarczą mogą zarabiać pieniądze pod warunkiem, że swoje zyski przeznaczają na działalność statutową (realizacja celów zapisanych w statucie organizacji). Działalność gospodarcza nie może dominować nad działalnością statutową, a jedynie ma służyć do pozyskiwania środków na realizację celów statutowych.

2) Co jest konieczne do prowadzenia działalności gospodarczej NGO?

- w statucie konieczny jest zapis prowadzenia działalności gospodarczej wraz z jego określonym zakresem;
- uchwała władz organizacji o prowadzeniu działalności gospodarczej;
- obowiązkowa jest rejestracja działalności gospodarczej w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS)

****Fundacja musi mieć wydzielone min. 1 000 zł na działalność gospodarczą.

3) Organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą w zakresie zgłoszonym do rejestru przedsiębiorców w KRS (zgodnie z PKD):

- jeżeli cała sprzedaż w ciągu roku przekroczy limit (200 000 zł netto) to organizacja staje się płatnikiem VAT-u;
- pobierając opłatę w ramach działalności gospodarczej wystawia rachunek bądź fakturę;
- organizacja więcej płaci za zgłoszenie zmian do KRS;
- ma obowiązek księgowego wyodrębnienia przychodów i kosztów z działalności gospodarczej;
- sprawozdanie finansowe wysyłane jest co roku, w ciągu 15 dni od zatwierdzenia,

najpóźniej do 15 lipca (uwaga: w 2021 roku, w związku z przesunięciem terminu zatwierdzania sprawozdań, termin wysyłki wypada najpóźniej 15 października) do KRS (elektronicznie przez krs.ms.gov.pl).

4) Organizacja prowadząca działalność gospodarczą nie może:

- prowadzić w tym samym zakresie działalności odpłatnej;
- korzystać z pomocy wolontariuszy do działalności gospodarczej.

Wolontariat

1) Kim jest wolontariusz?

Wolontariusz – to osoba fizyczna, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

2) Kto może korzystać z “usług” wolontariusza?

Według art. 42 ust.1 ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wolontariusz może wykonywać świadczenia na rzecz:

- organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 w zakresie ich działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,
- organów administracji publicznej, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,
- jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub nadzorowanych przez te organy, z wyłączeniem prowadzonej przez te jednostki działalności gospodarczej,
- podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w zakresie wykonywanej przez nie działalności leczniczej – zwanych dalej „korzystającymi”.

Członek stowarzyszenia posiada również możliwość świadczenia wolontariatu na rzecz stowarzyszenia, którego jest członkiem.

3) Porozumienie zawarte z wolontariuszem

Korzystając z “pracy” wolontariusza organizacja pozarządowa ma obowiązek zawarcia porozumienia z wolontariuszem. W porozumieniu powinny być zawarte warunki, czas, zakres pracy i sposób jego rozwiązania.

Porozumienie powinno być sporządzone na piśmie wówczas, gdy wykonywane świadczenia przez wolontariusza będą dłuższe niż 30 dni.

Korzystający ma obowiązek ubezpieczyć wolontariusza od następstw nieszczęśliwych wypadków, jeśli czas współpracy nie jest dłuższy niż 30 dni.

Narzędzia partycypacji społecznej

1) Czym jest partycypacja społeczna?

- Proces, w którym osoby indywidualne, rodziny czy społeczności przejmują odpowiedzialność za własne dobro i rozwijają zdolność do przyczyniania się do rozwoju własnego i rozwoju swoich społeczności (Oakley and Marsden, 1987)
- Aktywny proces, w którym beneficjenci wpływają na kierunki i sposób realizacji projektów rozwojowych a nie są wyłącznie odbiorcami efektów tych projektów (Paul, in Bamberger, 1986)
- Partycypacja publiczna to wszystkie polityczne i społeczne praktyki, za pomocą których obywatele wpływają na sprawy publiczne (Marc Parés, Hug March, Short Guides for Citizen Participation, Barcelona, 2013)
- aktywne uczestnictwo obywateli w podejmowaniu decyzji, które mają bezpośredni związek z funkcjonowaniem społeczności, których są członkami (P. Olejniczak 2015, s. 112,113)

Ze względu na typ relacji wyróżniamy dwa rodzaje partycypacji:

wspólnotową zwaną horyzontalną - która obejmuje współdziałanie różniących się między sobą grup społecznych dotyczące jednego wspólnego przedsięwzięcia.

obywatelską określaną również jako wertykalną, która oparta jest na włączeniu obywateli w działania, których inicjatorami są władze publiczne. Działania te obejmują: aktywność publiczną wychodzącą ze strony obywateli (petycje, skargi, edukacja publiczna), włączenie do uczestnictwa członków społeczeństwa (np. referendum, konsultacje społeczne), udział w wyborze przedstawicieli władzy, obligatoryjne postawy wynikające z przepisów prawa.(P. Olejniczak 2015, s. 112)

2) Inicjatywa lokalna

Inicjatywa lokalna jest narzędziem umożliwiającym realizację działań zgłaszanych przez mieszkańców w ich bezpośrednim otoczeniu, które uzupełnia już funkcjonujące instrumenty - np. Budżet Obywatelski. W jej ramach mieszkańcy zgłaszają pomysły i deklarują udział w jego realizacji, który może mieć formę wkładu rzeczowego, finansowego lub pracy społecznej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na podstawie której funkcjonuje ten mechanizm, precyzuje, że inicjatywa lokalna to:

Forma współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej.

3) Budżet Obywatelski

Idea budżetu obywatelskiego polega na tym, że każdy mieszkaniec ma możliwość decydowania o wydatkowaniu środków z budżetu JST. Służy to z jednej strony większej

otwartości i użyteczności działania JST, z drugiej – pobudzeniu zainteresowania i aktywizacji mieszkańców w życiu publicznym. Budżet obywatelski może przyczynić się także do większej efektywności wydatkowania pieniędzy publicznych, do budowania wśród mieszkańców poczucia identyfikacji ze społecznością lokalną oraz podniesienia poziomu zaufania mieszkańców do samorządu.

W Polsce **nie ma jednego modelu budżetu obywatelskiego**, a stosowane przez samorządy rozwiązania często różnią się istotnie.

Nie ma także powszechnie przyjętego pułapu środków, o których decydują mieszkańcy. Najczęściej jest to jednak ok. 1% budżetu JST, choć zdarzają się przypadki, że jest to trzy, a nawet więcej procent.

Można opisać budżet obywatelski stosowany przez JST w kilku etapach:

- określenie przez JST kwoty przeznaczonej na budżet obywatelski oraz procedury jego stosowania,
- otwarty dla wszystkich mieszkańców, a czasami także dla organizacji obywatelskich, jednostek pomocniczych i innych podmiotów, nabór pomysłów na projekty albo projektów, które mają być sfinansowane w ramach budżetu obywatelskiego,
- formalna weryfikacja tych pomysłów/projektów przeprowadzana przez JST; weryfikacja dotyczy prawnych, formalnych i rzeczowych możliwości realizacji zgłoszonych pomysłów,
- otwarte dla wszystkich mieszkańców, ewentualnie innych podmiotów, głosowanie na pomysły/projekty, które przeszły pozytywnie weryfikację formalną,
- wybór pomysłów/projektów, które będą realizowane z budżetu JST; wybrane zostają te projekty, które otrzymały największą liczbę głosów mieszkańców i zmieściły się w puli środków przeznaczonej na budżet obywatelski w danym roku,
- realizacja wybranych pomysłów/projektów przez samorząd ze środków budżetowych.

Przejęcie przez te etapy wymaga czasu, w związku z czym wybór pomysłów/projektów następuje w jednym roku, a ich realizacja w kolejnym, tak więc cały jeden cykl budżetu obywatelskiego trwa dwa lata.

4) Konsultacje społeczne

Dialog, w trakcie którego przedstawiciele organów władzy publicznej (każdego szczebla - od lokalnych po centralne) przedstawiają obywatelom i innym zainteresowanym podmiotom projekty planowanych przedsięwzięć, których skutki

mogą ich pośrednio lub bezpośrednio dotyczyć, w celu uzyskania ich opinii, służącej optymalizacji projektu planowanego przedsięwzięcia.

KRS

1) Co to jest KRS?

KRS to Krajowy Rejestr Sądowy ,który prowadzony jest przez wybrane sądy rejonowe.

KRS składa się z trzech osobnych rejestrów:

- a) rejestru przedsiębiorców,
- b) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych oraz zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- c) rejestru dłużników niewypłacalnych.

Organizacja dzięki wpisowi do KRSu zyskuje osobowość prawną. Wówczas stowarzyszenie bądź fundacja przeistacza się w podmiot z różnymi prawami i obowiązkami oraz ma pełną możliwość podejmowania czynności prawnych, co w znacznym stopniu poszerza możliwość działania, np. rozpoczęcie działalności gospodarczej lub odpłatnej.

KRS jest źródłem informacji o organizacjach, które do niego zostały wpisane. Jest rejestrem publicznym i jawnym. Figurują w tym dokumencie wszelkie zmiany (historia zmian) organizacji (informacje jakie muszą być ujawnione, np. zmiana nazwy organizacji, czy adres siedziby). Z Krajowego Rejestru Sądowego można pobrać odpisy, wyciągi i zaświadczenia, które poświadczają status prawny stowarzyszenia lub fundacji i informacje o aktualnym stanie organizacji. Wyciągi bądź odpisy konieczne są np. przy składaniu wniosku o dotację albo przy zakładaniu konta w banku.

Wpis organizacji do KRS ma charakter konstytutywny. Oznacza to, że dopiero w chwili dokonania wpisu przez organizację może ona rozpocząć działalność, dla której została powołana.

2) W jakiej formie składa się wniosek o wpis do KRSu i czy podlega opłacie?

Organizacje pozarządowe, które podlegają tylko wpisowi do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej mają możliwość złożenia wniosku w formie papierowej lub elektronicznej. Wybór należy do organizacji.

Organizacje pozarządowe, które będą prowadziły działalność gospodarczą są zobowiązane zarejestrować stowarzyszenie tylko przez Portal Rejestrów Sądowych za pośrednictwem dostępnych w portalu e-formularzy.

Do rejestracji, ale również do logowania wymagany jest podpis elektroniczny: bezpłatny (profil zaufany - ePUAP) albo płatny (kwalifikowany podpis elektroniczny).

Wniosek o rejestrację organizacji pozarządowej z działalnością gospodarczą podlega opłacie. Opłaty dokonywać można: na rachunek bieżący sądu; do kasy sądu, w którym funkcjonuje dany wydział KRS, do którego składany jest wniosek lub poprzez system <https://oplaty.ms.gov.pl/>.

Dowód wpłaty (potwierdzenie przelewu) jest jednym z załączników do składanego wniosku.

Koło Gospodyń wiejskich

1) Definicja koła gospodyń wiejskich, cechy i zadania

Koło gospodyń wiejskich jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizacją mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich” (art.2 ust.1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich).

Koło gospodyń wiejskich reprezentuje interesy oraz podejmuje działania na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, ale również wspiera wszechstronny rozwój terenów wiejskich.

Według art.2 ust.3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, koło gospodyń wiejskich może prowadzić działalność:

- 1) społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich,
- 2) na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich,
- 3) wspierającą rozwój przedsiębiorczości kobiet,
- 4) która inicjuje i prowadzi działania na rzecz poprawy warunków życia oraz pracy kobiet na wsi,
- 5) upowszechniającą i rozwijającą formę współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych,
- 6) reprezentującą interesy środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej,
- 7) rozwijającą kulturę ludową, w tym w szczególności kulturę lokalną i regionalną.

Skróty nazw powiązanych z organizacjami pozarządowymi

- 1) FIO → Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- 2) POWER → Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
- 3) OFOP → Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
- 4) OPP → Organizacja Pożytku Publicznego
- 5) UEPIK → Uproszczona Ewidencja Przychodów i Kosztów
- 6) EFS → Europejski Fundusz Społeczny

Część II: Informacje o wybranych organizacjach pozarządowych z subregionu słupskiego:

- 1) **Stowarzyszenie Turystyki Rozwojowej "Szprycha"** → organizacja działająca od 2010 roku w Słupsku, najpierw w formie stowarzyszenia zwykłego, a od 2011 roku jako stowarzyszenie rejestrowe. W 2015 roku Szprycha uzyskała status organizacji pożytku publicznego. Jest to stowarzyszenie, które powstało z pasji do rowerów. W ramach swojej działalności organizuje rajdy rowerowe krajowe i zagraniczne, zarówno jednodniowe jak i wielodniowe, a także organizuje imprezy sportowe i kulturalne.
- 2) **Bank Żywności w Słupsku** → organizacja ratująca żywność przed zmarnowaniem i przekazująca ją osobom najbardziej potrzebującym. Zajmuje się magazynowaniem otrzymanych produktów wraz z ich racjonalną dystrybucją. Promuje postawy przeciwdziałające marnowaniu żywności. W swoim działaniu kieruje się wartościami, które znajdują odzwierciedlenie w Europejskiej Karcie Banków Żywności. Bank Żywności w Słupsku posiada status OPP.
- 3) **Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział w Słupsku (TOZ)** → organizacja została założona w 1864 roku. Promuje swoje działania na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, poszanowania ich, objęcia ochroną i otoczenia opieką, kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt, działanie na rzecz ochrony środowiska. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami oddział w Słupsku prowadzi od 1 stycznia 2016 r. schronisko dla bezdomnych zwierząt w Słupsku. W 2020 roku TOZ w Słupsku oddało do adopcji 235 kotów i 154 psów. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami jest organizacją pożytku publicznego.
- 4) **Fundacja na rzecz zwierząt "Serce na łapce"** → organizacja ze Słupska skupiająca swoją działalność na pomaganiu zwierzętom rannym, bezdomnym i porzuconym w znalezieniu domu. Fundacja w ramach zapobiegania nadmiernemu rozmnażaniu oraz bezdomności zwierząt w 2020 roku dokonała 107 sterylizacji suczek i kotek, a także 37 kastracji psiaków i kocurków. Organizacja posiada status OPP.
- 5) **Fundacja Dzikie Azyl - Centrum Pomocy dla Jeży i Dzikich Zwierząt** → fundacja powstała w 2017 roku, rok później został otwarty Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt w Kobylnicy. Na początku 2019 roku fundacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego.
Do ośrodka trafiają zwierzęta dziko żyjące głównie gatunki chronione, również trafia tu zwierzyna łowna taka jak sarny, lisy, dziki czy kaczki. Ranne, chore i osierocone zwierzęta na czas leczenia, rehabilitacji i odchowania pozostają w ośrodku do momentu przywrócenia ich do życia na wolności.
Celem fundacji jest ochrona środowiska naturalnego i zwierząt oraz edukacja społeczeństwa.
- 6) **Fundacja PRZYSTAŃ** → prowadzi działalność gospodarczą na terenie Słupska w ramach Przedsiębiorstwa Społecznego PRZYSTAŃ. Fundacja powstała aby dać szansę na zatrudnienie osobom z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną ze Słupska i powiatu słupskiego. Obecnie fundacja prowadzi trzy pracownie: poligraficzną, rękodzielniczą i montażu. Fundacja również utworzyła galerię

charytatywną, w której można nabyć rękodzieła, m.in. kartki okolicznościowe, figurki i inne ręcznie tworzone wyroby.

- 7) **Integracyjny Klub Sportowy ZRYW** → organizacja mieszcząca się w Słupsku, która zajmuje się wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu oraz turystyki w środowisku osób niepełnosprawnych, a zwłaszcza ze schorzeniami narządu wzroku. Klub Sportowy organizuje szkolenia, treningi, zawody i imprezy m.in. z showdown, brydża, szachów, warcabów oraz z strzelectwa laserowego i pneumatycznego. Od kwietnia 2015 roku Integracyjny Klub Sportowy ZRYW został organizacją pożytku publicznego.
- 8) **Fundacja Centrum Edukacji, Rekreacji i Promocji Miasta Słupska** → organizacja, która prowadzi leśne przedszkole w Słupsku. Przedszkole jest realizowane w ramach leśnego projektu „Dziczki”, w którym dzieci przez cały rok spędzają część dnia na świeżym powietrzu i gdzie prowadzone są podstawy programu wychowania przedszkolnego.
- 9) **Klub Strzelecki „GRYF Słupski”** → klub prowadzi wszelkie formy szkolenia w zakresie strzelectwa sportowego dla osób dorosłych i młodzieży szkolnej w Słupsku. Klub również organizuje zawody strzeleckie grupy powszechnej dla wszystkich chętnych osób. Klub Strzelecki „GRYF Słupski” posiada status organizacji pożytku publicznego (OPP).
- 10) **Słupskie Stowarzyszenie „AMAZONKA”** → jest słupskim stowarzyszeniem powstałym w 1991 r., które ukierunkowuje swoje działania na rzecz kobiet po mastektomii w celu ułatwienia im powrotu do normalnego życia w sprawności fizycznej i psychicznej. Stowarzyszenie organizuje m.in. zajęcia rehabilitacyjne pod okiem wykwalifikowanej rehabilitantki, spotkania umożliwiające wymianę doświadczeń i wzajemnego wsparcia, jak również prowadzi działania w ramach promocji oraz ochrony zdrowia, a przede wszystkim wspiera walkę z rakiem. Słupskie Stowarzyszenie „AMAZONKA” jest organizacją pożytku publicznego.
- 11) **Fundacja Kaszubskie Słoneczniki** → od 7 lat prowadzi Niepubliczną Szkołę Podstawową Adventure w Ustce. Szkoła ma na celu dbanie o wartość edukacyjną dziecka w dziedzinie ekologii, postawy obywatelskiej i innowacyjności. Adventure tworzy ogród dydaktyczny, oferuje zajęcia na iPadach oraz codzienne zajęcia z języka angielskiego.
- 12) **Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Wiatraczek” w Słupsku** → podejmuje działania mające na celu niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym. Wiatraczek umożliwia swoim podopiecznym wyrównywanie szans oraz wdraża ich do aktywnego życia społecznego, a także wspiera i oferuje pomoc opiekunom tych osób. Organizacja posiada status OPP.
- 13) **Słupskie Stowarzyszenie Innowacji Gospodarczych i Przedsiębiorczości** → wspiera rozwój przedsiębiorczości na terenie województwa pomorskiego. Stowarzyszenie oferuje swoją pomoc osobom, które rozpoczynają samodzielną działalność gospodarczą, kieruje swoje działania w celu ograniczenia bezrobocia (w szczególności poprzez wspieranie i inicjowanie programów szkoleń zawodowych, promujących zdrowy styl życia i w zakresie profilaktyki uzależnień), stwarza system wsparcia finansowego dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, ale również podejmuje działania na rzecz integracji społecznej.
- 14) **Stowarzyszenie Filart** → Celem stowarzyszenia jest prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej zwłaszcza w zakresie inicjowania, wspierania i pomocy w przedsięwzięciach edukacyjno-kulturalnych, w szczególności na rzecz dzieci i

młodzieży, a także wspieranie dzieci i młodzieży oraz rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Promocja działań sprzyjających animacji i rozwojowi kultury.

Organizacja Filart prowadzi Słupską Gralnię, która oferuje możliwość zagrania w gry m.in. planszowe, karciane, fabularne i bitewne. Ponadto organizowane są gry bitewne Warhammer, jak i warsztaty z malowania figurek.

- 15) **Słupskie Biuro Porad Obywatelskich** → organizacja pozarządowa, która udziela bezpłatnych porad prawnych osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Porady udzielane są w Słupskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Ekonomii Społecznej przy ul. Niedziałkowskiego 6. Słupskie Biuro posiada status OPP.
- 16) **Aeroklub Słupsk** → istnieje już od 1947 roku. Aeroklub w ciągu swojej działalności wyszkolił rzeszę szybowników, pilotów samolotowych, modelarzy lotniczych, jak i również skoczków spadochronowych. W latach 70-tych Aeroklub zmienił lokalizację na lotnisko Słupsk-Krępa.
- 17) **Fundacja Dla Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja”** → fundacja, która udziela pomocy dzieciom z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych w zakresie ich rehabilitacji, znajdującym się w trudnych sytuacjach rodzinnych i życiowych. Organizacja prowadzi Ośrodek Hipoterapii w zakresie bazy terapeutyczno - noclegowej. Siedzibą fundacji jest miasto Słupsk. Fundacja Dla Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja” jest organizacją pożytku publicznego.
- 18) **Stowarzyszenie Kobiety Słupsk** → to inicjatywa społeczna od kobiet dla kobiet działająca na rzecz zwiększenia aktywności kobiet w życiu społecznym, politycznym i publicznym, podejmująca działania na rzecz poprawy sytuacji kobiet oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn. Organizowany przez Stowarzyszenie Słupski Kongres Kobiet stał się początkiem nowych inicjatyw współpracy środowisk kobiecych w naszym regionie.
- 19) **Stowarzyszenie Coolturka** → stowarzyszenie, które opiera swoje działania na tworzeniu przestrzeni dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w której nie tylko można odkryć swoje pasje, ale również poczuć się jak w domu. Organizacja wszechstronnie pomaga ludziom w odnalezieniu ich dobrych stron i pozytywnie wzmacnia do dalszych działań. Stowarzyszenie oferuje szeroką gamę działań edukacyjnych i wychowawczych w lokalnym środowisku oraz pełni rolę propagatora nowinek technologicznych. Działalność prowadzona jest w wielu formach, takich jak: spotkania, warsztaty, imprezy okolicznościowe, wyjazdy, wyjścia terenowe czy pogadanki. Siedzibą stowarzyszenia jest Słupsk.
- 20) **Fundacja Imperio** → organizacja, która ma na celu aktywizację środowiska emerytów zapobiegając wykluczeniu ich z udziału w życiu publicznym, rozwój edukacji i promocja osiągnięć polskiej nauki wraz z inspirowaniem do rozwoju społeczności lokalnych. Fundacja mieści się w Słupsku. 01.09.2020 r. fundacja Imperio uzyskała status organizacji pożytku publicznego.
- 21) **Stowarzyszenie im. Krzysztofa Komedy** → jest słupskim stowarzyszeniem, które organizuje i promuje Komeda JAZZ FESTIVAL oraz Konkurs Kompozytorski im. K. Komedy. Komeda JAZZ FESTIVAL organizowany jest w Słupsku i w Ustce.
- 22) **Fundacja Progresja** → organizacja pozarządowa z siedzibą w Słupsku, której celem jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych oraz zwiększenia ich zatrudnienia na rynku pracy. Fundacja informuje, udziela wsparcia merytorycznego, psychologicznego i prawnego. Organizacja integruje i wzmacnia środowisko osób

niepełnosprawnych i ich otoczenie, promuje oraz upowszechnia nowoczesne technologiczne informatyczne. Fundacja Progresja posiada status OPP.

- 23) **Rada Regionalna Federacji Stowarzyszeń Naukowo- Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT)** → jest organizacją parasolową, która zrzesza w Słupsku 13 stowarzyszeń technicznych. "NOT" współpracuje z młodzieżą i wspiera osoby w wieku senioralnym. Ich siedzibą jest miasto Słupsk.
- 24) **Regionalne Centrum Wolontariatu w Słupsku** → organizacja, w której chętne osoby mogą się zgłosić jako wolontariusze i nieść swoją pomoc na rzecz zwierząt i ludzi, a także współpracować z innymi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi. Jest organizacją OPP.
- 25) **Słupska Izba Przemysłowo-Handlowe** → organizacja, która swoją działalność opiera na rzecz wspomaganie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości na terenie województwa pomorskiego, a w szczególności na obszarze regionu słupskiego oraz wspieranie wszystkich przedsiębiorstw i przedsiębiorców na zintegrowanym rynku Unii Europejskiej. Również organizuje lub współorganizuje imprezy i przedsięwzięcia promujące lokalny biznes.
- 26) **Centrum Inicjatyw Obywatelskich** → jest organizacją z siedzibą w Słupsku, która realizuje usługi rachunkowo-księgowe dla organizacji pozarządowych, szkolenia w zakresie: aktywnego uczestnictwa mieszkańców i mieszkank w życiu społeczności lokalnej, ekonomii społecznej, zarządzania projektami, partycypacji i animacji społecznej, team building, formalno-prawnych aspektów funkcjonowania organizacji pozarządowych, wykorzystania nowych technologii IT w działalności społecznej, itp.; badania rynku i opinii publicznej dotyczące działalności III sektora aktywności obywatelskiej, współpracy organizacji z sektorem publicznym i biznesowym, partycypacyjne metody diagnozowania, organizowanie i prowadzenie konsultacji społecznych. Centrum Inicjatyw Obywatelskich prowadzi projekt OWES (Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Subregionie Słupskim), który ma na celu wzrost zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej (ES). Stosowane są usługi animacji lokalnej, rozwoju ES, wsparcia podmiotów ES i przedsiębiorstw społecznych (PS) oraz osób fizycznych chcących założyć taki podmiot. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Lokalnej Grupy Działań Partnerstwo Dorzecze Słupi oraz Słowińską Grupą Rybacką. Centrum Inicjatyw Obywatelskich posiada status OPP.
- 27) **Witaj Świecie! Sp. z o.o.** → organizacja, która jest spółką o statusie spółki non-profit, przedsiębiorstwem technologicznym. Tworzy i rozwija oprogramowania, pośredniczy w sprzedaży IT, doradza w zakresie nowoczesnych technologii oraz świadczy usługi wsparcia na rzecz odbiorców usług. Siedzibą organizacji jest miasto Słupsk.
- 28) **Fundacja Indygo** → słupska organizacja opierająca swoją działalność w zakresie pomocy społecznej, organizująca akcje charytatywne, wydarzenia kulturalne m.in. inscenizacja wybuchu Powstania Warszawskiego, a także prowadząca Męską Szopę w Słupsku.
- 29) **Fundacja Teatru Władca Lalek** → fundacja, która promuje kulturę, sztukę i edukację oraz wymianę międzykulturową i integrację międzypokoleniową Słupska wraz z innymi społecznościami lokalnymi. Fundacja również wystawia spektakle dla dzieci, m.in. "Cztery Mile za Piec", "Chatka Zajączka", "Czerwony Kapturek".
- 30) **Stowarzyszenie Metalowych Serc** → słupskie stowarzyszenie, które opiera swoje działania dla osób niepełnosprawnych po zabiegach kardiochirurgicznych.

Prowadzone są różnego rodzaju formy rehabilitacji fizycznej i psychicznej, organizowane szkolenia integracyjno-rekreacyjne.

- 31) **Fundacja Activity** → organizacja, która upowszechnia sport wśród dzieci i młodzieży polegającej na wspieraniu promocji oraz pomocy w rozwoju młodych sportowców. Organizuje coroczne obozy sportowo-rekreacyjne. Fundacja ma swoją siedzibę w Słupsku.
- 32) **Ośrodek Rozwoju Dziecka i Rodziny PORT Słupsk** → organizacja udzielająca pomoc dzieciom i rodzinom, które są w trudnej sytuacji życiowej m.in. przeżywającej kryzys czy trudności wychowawcze. Ośrodek prowadzi bezpłatną działalność terapeutyczną i edukacyjną. Projekt finansowany jest ze środków akcji charytatywnej "Góra Grosza".
- 33) **Stowarzyszenie Horyzont** → stowarzyszenie mieszczące się w Słupsku, które swoje działania kieruje głównie do osób bezrobotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych i starszych. Prowadzi również zajęcia dla dzieci i młodzieży. W strukturach stowarzyszenia Horyzont działa grupa wolontariuszy "Każde Dobre Serce Słupsk".
- 34) **Słupski Uniwersytet Trzeciego Wieku** → zajmuje się organizowaniem wykładów, konferencji, debat, szkoleń, seminariów, odczytów, prelekcji, warsztatów, kursów, wystaw z udziałem specjalistów z różnych dziedzin; organizowanie wycieczek turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych, ale również niesienie pomocy społecznej i opiekuńczej dla seniorów oraz osób niepełnosprawnych.
- 35) **Fundacja PiON** → organizacja, która upowszechnia i wdraża rozwiązania budownictwo naturalnego, podnosi świadomość ekologiczną oraz podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody. Siedzibą fundacji jest miasto Słupsk.
- 36) **Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "Dajmy Im Radość"** → udziela pomocy osobom z niepełnosprawnościami oraz im rodzinom/opiekunom, prowadzą działalność charytatywną na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz szeroko rozumianą aktywizację osób niepełnosprawnych. Organizacja działająca w Słupsku. Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych "Dajmy Im Radość" posiada status OPP.
- 37) **Fundacja Latorośl** → fundacja, która ma na celu wspieranie rozwoju psychofizycznego u dzieci, młodzieży, osób pełnoletnich i u osób niepełnosprawnych, w tym głównie u dzieci z pieczy zastępczej. Organizacja również prowadzi działalność społeczną i kulturalno-oświatową. Siedzibą fundacji jest miasto Słupsk.
- 38) **Spółdzielnia Socjalna "Drabina"** → spółdzielnia socjalna świadczy usługi w zakresie: prac porządkowych, utrzymania terenów zielonych, prac konserwatorskich i prac remontowo-budowlanych. Spółdzielnia Socjalna "Drabina" ma swoją siedzibę w Ustce. Jest podmiotem ekonomii społecznej założonym przez Miasto Słupsk i Gminę Miasto Ustka, dzięki wsparciu Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie słupskim, prowadzonego przez Centrum Inicjatyw Obywatelskich w partnerstwie ze Słowińską Grupą Rybacką i Lokalną Grupą Działania Partnerstwo Dorzecze Słupski.
- 39) **Spółdzielnia Socjalna "Zielony Punkt"** → spółdzielnia, która oferuje wywóz odpadów i nieczystości, a także transport odpadów. Spółdzielnia socjalna funkcjonuje w gminie Kępice. "Zielony Punkt" rozpoczął swoją działalność dzięki dotacji z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie słupskim, prowadzonego przez Centrum Inicjatyw Obywatelskich w partnerstwie ze Słowińską Grupą Rybacką i Lokalną Grupą Działania Partnerstwo Dorzecze Słupski.

- 40) **Stowarzyszenie Eduq** → stowarzyszenie, które prowadzi swoją działalność w obszarze: edukacji, wolontariatu, działalności kulturalnej, współpracy międzynarodowej, doradztwa zawodowego i ekologii. Eduq podejmuje działania na rzecz wspierania społeczności lokalnej poprzez jej motywowanie i promowanie aktywnych, prospołecznych postaw. Siedziba stowarzyszenia mieści się w Lęborku. Stowarzyszenie Eduq jest organizacją pożytku publicznego.
- 41) **Liga Ochrony Przyrody (LOP) w Słupsku** → ogólnopolskie stowarzyszenie, które jest najstarszą organizacją ekologiczną w Polsce. Jej celem jest ochrona przyrody poprzez działalność edukacyjną, wydawniczą, działania interwencyjne oraz współpracę z administracją rządową i samorządową. Godłem stowarzyszenia jest stylizowany żubr z nazwą organizacji. Liga Ochrony Przyrody posiada status organizacji pożytku publicznego.
- 42) **Fundacja "Pro Pomerania"** → fundacja, która prowadzi działalność związaną z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników. Pomaga osobom wykluczonym poprzez przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w celu poprawy samooceny oraz nabycia umiejętności przedstawienia siebie na rozmowie kwalifikacyjnej. Siedziba fundacji mieści się w Słupsku. Fundacja "Pro Pomerania" posiada status OPP.
- 43) **Fundacja Rozwoju Lokalnego Parasol** → jest fundacją, która pomaga ludziom i organizacjom się rozwijać, kształtować własne otoczenie oraz nieść pomoc innym. Stara się budować relacje instytucjonalne i społeczne dla poszukiwana dobrych i trwałych rozwiązań. Działa w przekonaniu, że rozwój powstaje z różnorodności, a duże zmiany nie zawsze wymagają dużych inwestycji. Fundacja posiada status OPP. Siedzibą fundacji jest miasto Bytów.
- 44) **Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Dorzecze Słupi** → stowarzyszenie, które powstało na bazie doświadczeń Fundacji Partnerstwo Dorzecze Słupi odpowiedzialnej za realizację Lokalnej Strategii Rozwoju w latach 2007-2013. Celem organizacji jest wszechstronne działanie na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego, a w szczególności aktywizowanie ludności do udziału w procesie rozwoju obszaru Dorzecza Słupi, promocja ochrony środowiska, działanie na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców. Stowarzyszenie swoją siedzibę ma w Krzyni.
- 45) **Słowińska Grupa Rybacka (SGR)** → stowarzyszenie, które od ponad 6 lat aktywnie wspiera rozwój lokalny obszaru 6 gmin województwa pomorskiego: Miasto Ustka, Ustka, Kępice, Smołdzino, Słupsk i Kobylnica. SGR opiera swoje działania na rzecz rozwoju regionalnego i lokalnego na wielu płaszczyznach m.in. aktywizacji społecznej, zawodowej oraz gospodarczej mieszkańców, wspieranie rozwoju ich edukacji. Stowarzyszenie ma na celu również poprawę efektywnego wykorzystania zasobów lokalnych, czy rozwój sektora rybackiego oraz sektora rolnego. Siedziba stowarzyszenia mieści się w Przewłocze.
- 46) **Stowarzyszenie Loko-motywa** → stowarzyszenie, które ukierunkowuje swoje działania na rozwój i wsparcie najsłabszych grup społecznych: dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych, rodzin i osób starszych. Organizacja ma na celu wprowadzanie pozytywnych zmian skutkujących poprawę jakości życia mieszkańców m.in. wszechstronnego rozwoju dzieci, młodzieży z małych zaniedbanych środowisk, ze wsi gdzie nie ma dostępu do placówek kulturalnych, świetlic środowiskowych; budzenie w młodych ludziach pasji, talentów, wzmacnianie ich poczucia własnej wartości tak aby w przyszłości stali się nieocenionym potencjałem ludzkim gminy. Organizacja posiada status OPP. Siedzibą stowarzyszenia jest Czarna Dąbrówka.

- 47) **Stowarzyszenie "Siła Dębu"** → stowarzyszenie podejmuje działania m.in. na rzecz szerzenia w społeczeństwie wiedzy o potrzebach i problemach osób niepełnosprawnych oraz ich integracji ze społeczeństwem. Udziela wszechstronnej pomocy i wspiera osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunów we wszystkich sferach i na każdym etapie ich życia, podejmuje działania zmierzające w kierunku niesienia kompleksowej pomocy w zakresie rehabilitacji, kompensacji i stymulowania rozwoju psychoruchowego osób niepełnosprawnych. Siedzibą stowarzyszenia jest Czarna Dąbrówka.
- 48) **Fundacja Lęborskie Hospicjum Stacjonarne** → fundacja, która niesie wszechstronną pomoc osobom cierpiącym na chorobę nowotworową w jej terminalnym stadium oraz ich rodzinom i najbliższym. Przedsięwzięciem strategicznym organizacji jest budowa hospicjum stacjonarnego w powiecie lęborskim. Siedziba fundacji mieści się w Lęborku. Fundacja Lęborskie Hospicjum Stacjonarne posiada status OPP.
- 49) **Regionalne Centrum Młodzieży w Lęborku (RCM)** → organizacja, która zrodziła się ze Stowarzyszenia EDUQ z Lęborka na potrzeby realizowania i wspierania polityk młodzieżowych w regionie. Fundacja podejmuje działania aktywizujące młodzież i stara się włączyć młodych ludzi w życie społeczne. RCM jest organem wspierającym Młodzieżową Radę Miasta, uczestniczy w konsultacjach społecznych i aktywnie włącza się w działania samorządu lokalnego. Fundacja ma swoją siedzibę w Lęborku.
- 50) **Fundacja Lokalna** → fundacja opierająca swoje działania na wspieraniu aktywności społecznej w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym, w szczególności poprzez inicjowanie, wspieranie i realizowanie inicjatyw społecznych. Siedziba fundacji mieści się w Pogorzelicach.
- 51) **Ochotnicza Służba Ratownicza w Lęborku (OSR)** → stowarzyszenie, którego działania obejmują w w zakresie ratownictwa, ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa na drogach oraz ochrony środowiska. Misją OSR Lębork jest niesienie pomocy potrzebującym, edukacja w zakresie udzielania pomocy medycznej oraz uświadczenie społeczeństwu wagi zdrowia psychicznego. Ochotnicza Służba Ratownicza w Lęborku jest organizacją pożytku publicznego.
- 52) **Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu Niebieski Skarb** → celem stowarzyszenia jest pomoc osobom autystycznym i z cechami autyzmu, a także z zaburzeniami pokrewnymi – zwanych dalej osobami z autyzmem – w zakresie: edukacji, wychowania i wypoczynku, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rodzinom, opiekunom, nauczycielom i terapeutom osób z autyzmem w zakresie podnoszenia wiedzy i kwalifikacji. Siedzibą stowarzyszenia jest Lębork. Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu Niebieski Skarb posiada status OPP.
- 53) **Akro-Pasja** → jest klubem sportowym, który prowadzi treningi dla dzieci i młodzieży w sekcji sportów gimnastyczno-akrobatycznych. Klub sportowy mieści się w Słupsku.
- 54) **KS Olimpijczyk Kwakowo** → jest to klub sportowy działający na terenie Kwakowa. Olimpijczyk wziął udział w Centralnej Lidze Juniorów w sezonie 2000/2001, w którym zajął 6 miejsce.
- 55) **Klub Soroptimist International w Słupsku** → jest organizacją, która zorganizowała 35 raz Międzynarodowy Konkurs Literacki i Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Wandy Chotomskiej. Od 2020 r. konkurs zmieniał nazwę na Międzynarodowy Konkurs Literackiej Twórczości Młodzieży "Witkacy. Napisane Dzisiaj".

- 56) **Stowarzyszenie "Zespół Aktywnych Seniorów"** → organizacja zrzeszająca seniorów, aktywizująca wypadki integracyjne, a także warsztaty kulinarne. Siedziba stowarzyszenia mieści się w Kobylnicy.
- 57) **Stowarzyszenie Seniorów Ziemi Słupskiej "Alternatywa"** → organizacja zrzeszająca seniorów, aktywizująca wypadki integracyjne, a także warsztaty kulinarne. Siedzibą stowarzyszenia jest miasto Słupsk.
- 58) **Pomorska Fundacja Pamięci Gryfitów "Pro Ducatu Stolpensis"** → fundacja, która organizuje inscenizację historyczną Rycerstwo Ziemi Słupskiej obrazującą życie, obyczaje i kulturę rycerstwa w XIV i XV wieku. Organizacja również prowadzi żywe lekcje historii, w której wzięło udział 8 000 uczniów. Siedziba fundacji mieści się w Słupsku.
- 59) **Stowarzyszenie MONAR w Słupsku** → stowarzyszenie, które prowadzi od 1 lipca 2021 r. Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym i Bezdolnym. Udzielają pomocy osobom bezdomnym i osobom pod wpływem alkoholowym (prowadzi wytrzeźwiajątkę).
- 60) **Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Słupsk** → zrzeszenie, które ma na celu rozbudzenie inicjatywy dla wszechstronnego rozwoju kulturowego, społecznego i gospodarczego Kaszub, Kociewa, Borów i całego Pomorza, szerzenia w społeczeństwie (w większym stopniu wśród młodzieży) znajomości tradycji kaszubsko-pomorskich oraz języka kaszubskiego. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie jest organizatorem bądź współorganizatorem licznych konkursów, seminariów, konferencji, wystaw, warsztatów i festiwali poświęconych Pomorzu.
- 61) **Fundacja Partnerstwo Dorzecze Słupi (PDS)** → fundacja istnieje od 2005 r. Swoimi działaniami obejmuje zasięgiem obszar Dorzecza Słupi „od źródeł do Bałtyku”, tj. 19 gmin Pomorza Środkowego oraz funkcjonuje na zasadzie partnerstwa ponad dwustu podmiotów działających na tym terenie. Od 2005 r. fundacja bierze udział we wszystkich etapach realizacji programu LEADER, który ma na celu polepszenie jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich. Fundacja PDS aktualnie ukierunkowuje swoje przedsięwzięcia na promowaniu obszaru Partnerstwa Dorzecze Słupi w kraju, jak i również za granicą prowadząc Centrum Informacji Turystycznej w Słupsku. Fundacja ma swoją siedzibę w Dębnicy Kaszubskiej.